

La tribuna

Els camaleons, Mr. Marshall i el vassalls

Van «disparar a discreció» contra tot el que es movia en la vinguda de Sarkozy

FERRAN
Goya

« I camaleón mamá, el camaleón, cambia de colores según la ocasión».

No m'atreveria a sentenciar si l'habilitat que tenen els animals de la família dels *Chamaeleonidae* de canviar de color és un vicí o una virtut. Altra de les habilitats dels camaleons –menys coneguda– és la seva llengua llargueruda, ràpida i probablement irreflexiva. En això de «jutjar» els animals s'ha d'extremar la prudència, ja que poden estar protegits per algun conveni, però també perquè no tots són el que semblaria deduir-se del seu nom. Per exemple el llangardaix pirinenc (*Lacerta agilis*) és un lacèrtid que, contràriament a allò que el seu nom específic indica –àgil–, és més aviat lent i desmanyotat.

Des de fa uns dies, he decidit no fer crítica moral a l'activitat dels polítics; ja veurem si aguantaré, canviaré al vapors electrònics com fan els fumadors, o cauré (¿recauré?) en la censura moralista. Com en la meua taxonomia particular fa molt temps que he inclòs sota l'apel·lació de «polític» totes les seves subespècies (en el sentit menys pejoratiu del prefix «sub») tampoc empraré arguments morals opinant sobre els periodistes.

Apressadament algun lector dels meus articles ha interpretat que estic promovent una política sense ètica; per desfer aquest equívoc he pensat que, aprofitant l'avinentsa de la vinguda del copríncep **Hollande**, podria intentar l'exercici –doble exercici– de diferenciar una crítica moral, d'una crítica política al canvi d'actitud d'uns sectors de la dreta i de la premsa a l'hora de valorar les dues darreres visites dels coprínceps francesos a Andorra.

Fa quatre anys el comerciant i conseller general, **Jaume Serra**, comentava la decisió del govern del PS de tancar els comerços durant tres

hores dient: «Ho trobo molt malament. Una mica propi de *Bienvenido Mister Marshall*» (*Diari d'Andorra*, 15 de juliol de 2010).

En el mateix exemplar, **Marc Vila Amigó**, president de la societat editora del diari esmentat, escrivia: «La meua memòria no em sap dir si aleshores també feien tancar els comerços i les oficines. Potser sí, al capdavant érem vassalls que acollíem el nostre cosenyor, tot era poc per quedar bé, petits paisans du sud com érem. Jo em pensava que els temps havien canviat. Potser no tant. Sembla que tenim por que la visita no qualli. Que la gent no s'apressi a voler tocar la mà del senyor. L'escola s'ha acabat, no tenim la claca dels nenets cridaners per omplir. ¿Què fa el Govern?: fer tancar el comerç, així podrem conciliar vida sobirana amb vassallatge governamental».

Si això no era suficient, per no deixar cap dubte sobre l'empeny de l'empresa editora per confor-

mar l'opinió pública en un sentit determinat, l'editorialista titulava el seu anàlisi: «Suport forçat: ... si ja amb Chirac es va decretar el tancament

obligatori de botigues i comerços durant unes hores, repetir aquell mateix esquema a aquestes altures sembla un error. Obligar les empreses a aturar l'activitat per així forçar una participació massiva de la població en els actes d'homenatge és més propi d'altres èpoques i latituds. (...) A vegades fa la sensació que les mateixes administracions es neguen a admetre la majoria d'edat que la Constitució va representar per al poble andorrà i que continuïn mantenint referències del passat en el tracte als coprínceps. I, en aquesta línia, cal interpretar un decret que ratlla el provincianisme».

La setmana passada, amb la visita del copríncep **Hollande** s'ha reprodu-

El judici ètic accepta el pluralisme d'opinions, però mai no tolera el canvi d'aquestes

ït el tancament obligatori de comerços i oficines. El que nos'ha reproduït ha estat la crítica a la mesura.

Constatada aquesta dada objectiva de «manca de repetició de la desaprovació», podem fer valoracions ètiques i també polítiques d'aquest fet. Com també podríem fer-ne avaluacions econòmiques, sociològiques i, fins i tot, psico(pato)lògiques.

A les nostres «latituds», dins del catàleg de «valors ètics» (potser són dos mots menys redundants del que sembla) la coherència ocupa un lloc destacat. ¿On està la coherència dels senyors **Poy, Serra i Vila**? Ja no som «provincians»? ¿Cònsols i Ministeri d'Educació s'han servit de «la claca dels nenets cridaners»? Com petits

paisans du sud, ¿hem fet una celtibèrica benvinguda a *Mr. Marshall-Hollande*? ¿La latitud d'Andorra ha tornat a les coordenades geogràfiques de república bananera? L'ètica deixaria molt malament tots tres senyors perquè el judici ètic accepta –molt a contracor– el pluralisme d'opinions, però mai no tolera el canvi d'aquestes, que s'han de mantenir fins a la mort, ja que els humans no som (no podem ser) camaleons.

PERÒ la crítica política pura (l'limada d'adherències ètiques) no pot fer de la coherència el cavall de batalla; la política –ho deia **Maquiavel**– és adaptació a les circumstàncies, als «temps i latituds». El 2010, **Poy, Serra i Vila** estaven embarcats –amb altres mercenaris– en una guerra (batalla seria massa tou) contra el govern socialdemòcrata. Totes les armes eren bones en aquesta guerra, ja se sap –també ho deia **Maquiavel**– el fi justifica els mitjans.

Tanmateix, si donem per lícita l'estratègia de *acoso y derribo* al govern de **Bartumeu** feta pels extremites «de llengua llargueruda i ràpida» en el període 2009-2011, no podem deixar de valorar políticament el menyspreu que van demostrar a la institució constitucional –i tradicional– del copríncep.

El «joc polític» democràtic (a les nostres latituds) és un joc amb regles formals que es concreta fonamentalment en les institucions; unes institucions que no tenen perquè ser immutables, ni quedar fora de la crítica, però que tampoc no tenen perquè patir els efectes colaterals de la lluita política en altres àmbits, escenaris i institucions.

Sense miraments, el juliol del 2010, **Poy, Serra, Vila** i algun venturós personatge parroquial pintoresc i desmanyotat, van «disparar a discreció» contra tot el que es movia en la vinguda de **Sarkozy**. La qual cosa ens diu molt de la seva capacitat (virtut política) per participar en la política democràtica que es practica en la nostra època i en les nostres latituds. ≡

Militant del PS